Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΛΑΤΡΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΗ

Πολλοί αμέσως μόλις ακούσουν αυτό τον τίτλο, αντιδρούν με την εξής ερώτηση: **"Γιατί υπάρχει λανθασμένη ή ψεύτικη λατρεία και προσκύνηση;"** Επειδή αυτό το θέμα είναι πράγματι εξαιρετικά σοβαρό, θα αφιερώσουμε σε αυτό τη σημερινή μας διάλεξη. Θα ερευνήσουμε με ιδιαίτερη προσοχή τα Βιβλικά, τα Αρχαιολογικά και τα Ιστορικά στοιχεία, για να καταλήξουμε σε ασφαλή συμπεράσματα για αυτό που ο Θεός αποκαλεί αληθινή προσκύνηση.

Ο Μεγάλος Διδάσκαλος πάνω σε αυτό το θέμα είπε: ***"Πλην έρχεται ώρα, και ήδη είναι, ότε οι αληθινοί προσκυνηταί θέλουσι προσκυνήσει τον Πατέρα εν πνεύματι και αληθεία· διότι ο Πατήρ τοιούτους ζητεί τους προσκυνούντας αυτόν. Ο Θεός είναι πνεύμα· και οι προσκυνούντες αυτόν, εν πνεύματι και αληθεία πρέπει να προσκυνώσι".*** (Κατά Ιωάννην Ευαγγέλιον, 4: 23,24).

Σε αυτά τα δύο εδάφια, ο Χριστός διευκρίνισε ότι ***"οι αληθινοί προσκυνηταί θέλουσι προσκυνήσει τον Πατέρα εν πνεύματι και αληθεία".*** Μια πρώτη παρατήρηση σχετικά με αυτή την περικοπή είναι πως για να αναφέρει **"αληθινούς προσκυνητές"**, αυτό σημαίνει πως υπάρχουν δύο τάξεις. Έτσι, από τη μια πλευρά υπάρχουν **"αληθινοί προσκυνηταί"**, και από την άλλη πλευρά υπάρχουν **"οι λανθασμένοι προσκυνηταί",** δηλαδή αυτοί που προσκυνούν λανθασμένα, γιατί δεν προσκυνούν τον Θεό Πατέρα **εν πνεύματι και αληθεία**. Ας μην ξεχνάμε ότι ***"Ο Θεός είναι πνεύμα· και οι προσκυνούντες αυτόν, εν πνεύματι και αληθεία πρέπει να προσκυνώσι".*** Εφόσον, λοιπόν, ανακαλύψαμε ότι υπάρχουν **δύο τάξεις προσκυνητών και μόνο μία είναι που προσκυνεί και λατρεύει αληθινά τον Θεό,** τότε ας εξετάσουμε προσεχτικά, για να ανακαλύψουμε τι μας διδάσκει ο Λόγος του Θεού σχετικά με τη **διαφορά** αυτών των δύο τάξεων.

Για να καταλάβουμε πόσο σοβαρό είναι το θέμα της αληθινής λατρείας και προσκύνησης, ας δούμε τι θα συμβεί τελικά σε αυτούς που δε λατρεύουν τον Θεό εν πνεύματι και αληθεία. Παρακαλώ μεγάλη προσοχή στην απάντηση που μας δίνει ο Λόγος του Θεού. ***"Η δεν εξεύρετε ότι οι άδικοι δεν θέλουσι κληρονομήσει την βασιλείαν του Θεού; Μη πλανάσθε· ούτε πόρνοι, ούτε ειδωλολάτραι, ούτε μοιχοί, ούτε μαλακοί,*** *(θηλυπρεπείς)* ***ούτε αρσενοκοίται, ούτε κλέπται, ούτε πλεονέκται, ούτε μέθυσοι, ούτε λοίδοροι, ούτε άρπαγες, δεν θέλουσι κληρονομήσει την βασιλείαν του Θεού".*** (Επιστολή προς Α΄ Κορινθίους, 6: 9,10).

Η περικοπή, αγαπητοί μου φίλοι, τονίζει καθαρά **"να μην πλανηθούμε"**, γιατί, όποιος κάνει είδωλα ή οτιδήποτε άλλο που είναι στον κατάλογο που διαβάσαμε, αποκλείεται να κληρονομήσει τη Βασιλεία του Θεού. Τώρα, ίσως κάποιος μου πει: **"Ναι, αλλά εδώ αναφέρει για κλέφτες, για πόρνους και μοιχούς, για μέθυσους κ.τ.λ. Δεν αναφέρει για λατρεία".** Και όμως! Αν προσέξουμε, αναφέρει για τη λανθασμένη, τη διαστρεβλωμένη λατρεία, την οποία χαρακτηρίζει ως **"ειδωλολατρία".** Δηλαδή, **κάποιος λατρεύει και προσκυνεί, αλλά τι λατρεύει και προσκυνεί;** Αν η προσκύνησή του είναι προς ένα είδωλο, τότε σίγουρα ενώπιον του Θεού είναι ειδωλολάτρης.

Αλλά, ας δούμε πού θα καταλήξουν όλοι οι ειδωλολάτρες, μαζί με όλους τους άλλους που αναφέραμε προηγουμένως. Η Βίβλος λέει: ***"Μακάριοι οι πράττοντες τας εντολάς αυτού, δια να έχωσιν εξουσίαν επί το δένδρον της ζωής, και να εισέλθωσι δια των πυλώνων εις την πόλιν. Έξω δε είναι οι κύνες και οι μάγοι και οι πόρνοι και οι***

φονείς και οι ειδωλολάτραι, και πας ο αγαπών και πράττων το ψεύδος". (Αποκάλυψις Ιωάννου, 22: 14,15).

Ο Λόγος του Θεού μας αποκαλύπτει απλά και καθαρά ότι αυτοί που θα σωθούν, μέσω του Χριστού, και θα λάβουν την αιώνια ζωή θα είναι αυτοί που θα φυλάττουν τις εντολές Του, ενώ όλοι οι άλλοι που θα τις παραβιάζουν, θα χαθούν.

Ας δώσουμε τώρα απάντηση στο εξής καίριο ερώτημα: **Εφόσον η ειδωλολατρία είναι τόσο σοβαρό θέμα, τότε τι είναι το είδωλο; Μήπως ο Λόγος του Θεού μας αποκαλύπτει με λεπτομέρεια τι είναι είδωλο;** Ασφαλώς μας αποκαλύπτει! Παρακαλώ, προετοιμαστείτε για μεγάλες εκπλήξεις και απίθανες ανακαλύψεις.

Για να αποφύγουμε κάθε παρεξήγηση, επιτρέψτε μου για μια ακόμη φορά να τονίσω ότι αυτά που σας παρουσιάζω σε αυτή τη σειρά των διαλέξεων είναι η απλή και αγνή διδασκαλία της Αγίας Γραφής και τα γραπτά ντοκουμέντα της Ιστορίας. Όπως ξέρετε, έχω κάνει ειδικές αρχαιολογικές περιοδείες, για να επαληθεύσω την αλήθεια όλων των Αρχαιολογικών και Ιστορικών στοιχείων που σας παρουσιάζω. Φυσικά, σας προτρέπω να ερευνήσετε και εσείς, όχι μόνο αυτά που ακούτε από μένα, αλλά και κάθε άλλο στοιχείο που ακούτε ή διαβάζετε. Έτσι, θα έχετε μια ολοκληρωμένη άποψη και θα αποφύγετε την πνευματική σύγχυση ή και την πλάνη. Άλλωστε, πιστεύω θα συμφωνείτε και εσείς μαζί μου πως αυτή είναι η στάση που ταιριάζει στο σύγχρονο σκεπτόμενο άνθρωπο.

Λοιπόν, στο ερώτημα τι είναι είδωλο η Βίβλος απαντά: **"*Και η γη αυτών ενεπλήσθη από ειδώλων· ελάτρευσαν το ποίημα των χειρών αυτών, εκείνο το οποίον οι δάκτυλοι αυτών έκαμον·*"**. (Ησαΐας, 2: 8).

Το εδάφιο με σαφήνεια καταδικάζει τη λατρεία των ειδώλων, γιατί το είδωλο φτιάχνεται από τα δάχτυλα των ανθρώπων, δηλαδή το φτιάχνει ο ίδιος ο άνθρωπος και μετά το λατρεύει και το προσκυνεί. Επίσης, στο κεφάλαιο σαράντα του Ησαΐα λέει: **"*Με τίνα λοιπόν θέλετε εξομοιώσει τον Θεόν; Η τι ομοίωμα θέλετε προσαρμόσει εις αυτόν;*"** (Ησαΐας, 40:18). Εδώ τονίζονται δύο σπουδαίες και σοβαρές ερωτήσεις: **"*Με τίνα λοιπόν θέλετε εξομοιώσει τον Θεόν;*"** δηλαδή **με ποιον θέλετε να εξομοιώσετε τον Θεό**; Και η δεύτερη ερώτηση: **"*ή τι ομοίωμα θέλετε προσαρμόσει εις αυτόν;*"** Ως απάντηση, αναφέρει στη συνέχεια πού κατάντησαν οι άνθρωποι στην προσπάθειά τους να εξομοιώσουν και να προσαρμόσουν κάποιο ομοίωμα στον Θεό: **"*Ο τεχνίτης χωνεύει εικόνα γλυπτήν, και ο χρυσοχόος εκτείνει χρυσόν έπ' αυτήν, και χύνει αργυράς αλύσεις. Ο πτωχός, κάμνων προσφοράν, εκλέγει ξύλον άσηπτον· και ζητεί εις εαυτόν επιδέξιον τεχνίτην, δια να κατασκευάση εικόνα γλυπτήν μη σαλευομένην*".** (Ησαΐας, 40:19,20).

Και σε περίπτωση που δεν το καταλάβαμε αρκετά καλά, πάλι στο ίδιο βιβλίο το κεφάλαιο σαράντα τέσσερα μας αναλύει τα εξής:

"Όσοι κατασκευάζουσιν είδωλα, πάντες είναι ματαιότης· και τα πολυέραστα αυτών είδωλα δεν ωφελούσι· και αυτοί είναι μάρτυρες αυτών ότι δεν βλέπουσιν, ουδέ νοούσι, δια να καταισχυνθώσι. Τις έπλασε θεόν, ή έχυσεν είδωλον, το οποίον ουδέν ωφελεί; Ιδού, πάντες οι σύντροφοι αυτού θέλουσιν αισχυνθή· και οι τεχνίται, αυτοί είναι εξ ανθρώπων· ας συναχθώσι πάντες ομού· ας παρασταθώσι· θέλουσι φοβηθή, θέλουσιν εντραπή πάντες ομού. Ο χαλκεύς κόπτει σίδηρον, και εργάζεται εις τους άνθρακας, και με τα σφυρία μορφόνει αυτό, και κατασκευάζει αυτό με την δύναμιν των βραχιόνων αυτού· μάλιστα πεινά, και η δύναμις αυτού αποκάμνει· ύδωρ

δεν πίνει, και ατονίζει. Ο δε ξυλουργός εξαπλώνει τον κανόνα, σημειώνει αυτό με στάθμην, ομαλίζει αυτό με ρυκάνια, και σημειώνει αυτό δια του διαβήτου, και κάμνει αυτό κατά την ανθρωπίνην μορφήν, κατά ανθρωπίνην ωραιότητα, δια να κατοική εν τη οικία. Κόπτει εις εαυτόν κέδρους, και λαμβάνει την κυπάρισσον και την δρυν, τα οποία εκλέγει εις εαυτόν μεταξύ των δένδρων του δάσους· φυτεύει πεύκην και η βροχή αυξάνει αυτήν. Και θέλει είσθαι χρήσιμον εις τον άνθρωπον δια καύσιμον· και εξ αυτού λαμβάνει και θερμαίνεται· προσέτι καίει αυτό, και ψήνει άρτον· προσέτι κάμνει αυτό θεόν, και προσκυνεί αυτό· κάμνει αυτό είδωλον, και γονατίζει έμπροσθεν αυτού. Το ήμισυ αυτού καίει εν πυρί· με το άλλο ήμισυ τρώγει το κρέας· ψήνει το ψητόν, και χορταίνει· και θερμαίνεται, λέγων, Ω! Εθερμάνθην, είδον το πυρ· και το εναπολειφθέν αυτού κάμνει θεόν, το γλυπτόν αυτού· γονατίζει έμπροσθεν αυτού, και προσκυνεί αυτό, και προσεύχεται εις αυτό, και λέγει, Λύτρωσόν με, διότι είσαι ο θεός μου. Δεν καταλαμβάνουσιν, ουδέ νοούσι· διότι έκλεισε τους οφθαλμούς αυτών δια να μη βλέπωσι, και τας καρδίας αυτών δια να μη νοώσι. Και ουδείς συλλογίζεται εν τη καρδία αυτού, ουδέ είναι γνώσις εν αυτώ, ουδέ νοήσις, ώστε να είπη, "Το ήμισυ αυτού έκαυσα εν πυρί· έτι έψησα άρτον επί των ανθράκων αυτού· έψησα κρέας, και έφαγον· έπειτα θέλω κάμει το υπόλοιπον αυτού βδέλυγμα; θέλω προσκυνήσει δένδρου κορμόν;" Βόσκεται από στάκτης· ή ηπατημένη καρδία αυτού απεπλάνησεν αυτόν, δια να μη δύναται να ελευθερώση την ψυχήν αυτού, μηδέ να είπη, Τούτο, το εν τη δεξιά μου, δεν είναι ψεύδος;" (Ησαΐας, 44: 9-20).

Τι περικοπή!!! Τι ανάλυση!!! Αρχίζοντας, διευκρινίζει ότι αυτοί που κατασκευάζουν είδωλα, όλοι τους είναι **"ματαιότης"**. Μετά, βλέπουμε ότι αυτοί οι άνθρωποι δεν έχουν μυαλό για να σκεφθούν και να καταλάβουν το εξής σημαντικό: **"*Ποιος έπλασε θεόν και έκαμε είδωλο, πράξη που στην πραγματικότητα δεν ωφελεί σε τίποτα;*"** Ούτε παρατηρούν το γεγονός ότι αυτοί που τα κάνουν είναι συνάνθρωποί τους.

Έπειτα τονίζεται: **"*ο χαλκεύς κόπτει σίδηρον*"**, δηλαδή αυτός ο τεχνίτης με τα δάχτυλα και τα εργαλεία του κατασκευάζει και μορφώνει το είδωλο, σύμφωνα με τη δική του ανθρώπινη και μάταιη σοφία.

Σε αυτό το σημείο, ίσως, μου πείτε αυτό που μου λένε πάρα πολλοί άνθρωποι: **"Μα, δεν ξέρεις, κύριε Μαστρομιχάλη, ότι στην Αγία Γραφή, όταν αναφέρει για είδωλα, εννοεί μόνο τα αγάλματα που είναι φτιαγμένα από μέταλλο και πέτρα και μπορεί να έχουν οποιανδήποτε άλλη μορφή αλλά όχι ανθρώπινη;"** Πιστεύω πως θα παρατηρήσατε ότι στο εδάφιο δεκατρία η Αγία Γραφή με εξαιρετική σαφήνεια λέει: **"*Ο ξυλουργός εξαπλώνει τον κανόνα, σημειώνει αυτό με στάθμην, ομαλίζει αυτό με ρυκάνια, και σημειώνει αυτό δια του διαβήτου, και κάμνει αυτό κατά την ανθρώπινη μορφήν, κατά ανθρωπίνην ωραιότητα, δια να κατοική εν τη οικία*".** (Ησαΐας, 44: 13).

Κάτι άλλο που ξέρω είναι ότι ο ξυλουργός δουλεύει με ξύλα και όχι με μέταλλα. Επίσης, αυτό το εδάφιο λέει καθαρά ότι, όταν αυτός ο τεχνίτης ομαλοποιεί την επιφάνεια του ξύλου, το σημαδεύει και κάνει τις όποιες άλλες απαραίτητες εργασίες, στη συνέχεια **"*το κάμνει κατά την ανθρωπίνην μορφήν, κατά την ανθρωπίνην ωραιότητα*"** και τελικά το βάζει στο σπίτι **"*δια να κατοική εν τη οικία*"**.

Τώρα μεγάλη προσοχή στο Βιβλικό συμπέρασμα: Ο άνθρωπος διαλέγει από διάφορα είδη δένδρου, όπως πεύκο, κυπαρίσσι και τόσα άλλα. Αυτό το ξύλο που διαλέγει θα του είναι χρήσιμο, γιατί θα το κόψει, για να του δώσει ζεστασιά και να ψήσει το ψωμί

του. Αλλά μετά, από το ίδιο ξύλο κάμνει θεό και τον προσκυνεί, δηλαδή κάμνει είδωλο και γονατίζει μπροστά του. Από τον ίδιο κορμό του δένδρου, κάνει δύο διαφορετικά πράγματα: με το μισό ψήνει το ψητό του, τρώει και ζεσταίνεται και με το υπόλοιπο του ίδιου κορμού κάμνει τον θεό του, γονατίζει μπροστά του, τον προσκυνεί και προσεύχεται σε αυτό το είδωλο λέγοντας, **"*Λύτρωσόν με, διότι είσαι ο θεός μου*".**

Μετά από όλο αυτό τον παράδοξο συνδυασμό, δεν υπάρχει κάποιος που να αντιληφθεί την ανοησία της πράξης, να έρθει στα λογικά του και να πει: **"Για σταμάτα... Τι κάνω εδώ; Το μισό αυτού το έκαψα στη φωτιά και πάνω στα κάρβουνά του έψησα ψωμί και κρέας και έφαγα. "*Επειτα θέλω κάμει το υπόλοιπον αυτού βδέλυγμα; θέλω προσκυνήσει δένδρου κορμόν;*" Πόσοι άνθρωποι άραγε σήμερα γνωρίζουν αυτή την περικοπή;**

Τώρα, ας δούμε μια συγκλονιστική περιγραφή σχετικά με τα είδωλα: **"*Τα είδωλα αυτών είναι αργύριον και χρυσίον, έργα χειρών ανθρώπων· στόμα έχουσι, και δεν λαλούσιν· οφθαλμούς έχουσι, και δεν βλέπουσιν· ώτα έχουσι, και δεν ακούουσι· μυκτήρας έχουσι, και δεν οσφραίνονται· χείρας έχουσι, και δεν ψηλαφώσι· πόδας έχουσι, και δεν περιπατούσιν· ουδέ ομιλούσι δια του λάρυγγος αυτών. Όμοιοι αυτών ας γείνωσιν οι ποιούντες αυτά, πας ο ελπίζων επ' αυτά*".** (Ψαλμός 115: 4-8).

Να πώς βλέπει ο Θεός τα είδωλα, τα έργα των δαχτύλων του ανθρώπου! Στόμα έχουν, αλλά δεν μπορούν να πουν ούτε μια λέξη. Μάτια έχουν, μάλιστα μεγάλα, αλλά δεν μπορούν να βλέπουν. Αυτιά έχουν, αλλά τι να τα κάνουν; Όσο και να απευθύνονται προσευχές στα είδωλα, τα αυτιά τους δεν ακούνε. Μύτη έχουν, αλλά δεν μπορούν να μυρίσουν. Ακόμη έχουν και χέρια, αλλά τα βλέπεις μόνο σκαλισμένα ή ζωγραφισμένα, δεν μπορούν να σε αγκαλιάσουν αλλά ούτε και να σε ψηλαφίσουν. Τελικά, πόδια έχουν, αλλά δεν μπορούν να κάνουν ούτε ένα βήμα. Έτσι, αυτοί που κάνουν τα είδωλα και αυτοί που ελπίζουν σε αυτά θα γίνουν σαν κι αυτά.

Ας διαβάσουμε τώρα κάποια άλλα εδάφια, γιατί η ειδωλολατρία έχει σχέση με αγάλματα και με εικόνες, όλα σκαλισμένα ή ζωγραφισμένα σε μορφή ζώων ή ανθρώπων: **"*Διότι γνωρίσαντες το Θεόν, δεν εδόξασαν ως Θεόν, ουδέ ευχαρίστησαν· Αλλ' εματαιώθησαν εν τοις διαλογισμοίς αυτών, και εσκοτίσθη η ασύνετος αυτών καρδία. Λέγοντες ότι είναι σοφοί εμωράνθησαν. Και ήλλαξαν την δόξαν του αφθάρτου Θεού εις ομοίωμα εικόνος φθαρτού ανθρώπου, και πετεινών και τετραπόδων και ερπετών... Οίτινες μετήλλαξαν την αλήθειαν του Θεού εις το ψεύδος, και εσεβάσθησαν και ελάτρευσαν την κτίσιν μάλλον παρά τον κτίσαντα, όστις είναι ευλογητός εις τους αιώνας. Αμήν*".** (Επιστολή προς Ρωμαίους, 1:21-23,25).

Δυστυχώς, η πικρή αλήθεια είναι ότι, όλοι όσοι λατρεύουν είδωλα, αν και **"*εγνώρισαν τον Θεόν, δεν εδόξασαν ως Θεόν ουδέ ευχαρίστησαν*"**, αλλά ξέφυγαν τόσο πολύ από την αληθινή λατρεία και προσκύνηση, που έφτασαν σε σημείο να εμπιστευτούν τυφλά τη δική τους σοφία και έτσι στην ουσία να πάψουν να λατρεύουν τον Θεό με πνεύμα και αλήθεια. Αυτό τους οδήγησε στην αποστασία και στη βλασφημία ενώπιον του Θεού. Τι ειρωνεία! Αυτοί που υποτίθεται πως γνώριζαν, αυτοί που τους δόθηκαν τόσες ευκαιρίες, τελικά προτίμησαν τη δική τους σοφία. **Τι έκαναν αξιοποιώντας τη σοφία τους; "*Και ήλλαξαν την δόξαν του αφθάρτου Θεού εις ομοίωμα εικόνος φθαρτού ανθρώπου, και πετεινών και τετραπόδων και ερπετών*".**

Εύχομαι να προσέξατε ιδιαίτερα το σημείο που λέει: **"*εις ομοίωμα εικόνος φθαρτού ανθρώπου*".** Στο εδάφιο εικοσιπέντε ανακαλύψαμε ότι η Βίβλος καθαρά τονίζει πως οι άνθρωποι άλλαξαν την αλήθεια του Θεού στο ψεύδος και λάτρευσαν την κτίση, δηλαδή τα δημιουργήματα του Θεού, **αντί τον Δημιουργό Θεό.**

Πολλοί έχουν την εντύπωση ότι η Αγία Γραφή δεν ξεκαθαρίζει ότι οι εικόνες είναι είδωλα. Αυτό όμως δεν είναι αλήθεια. Ας διαβάσουμε το εξής εδάφιο: **"*Θέλετε εκδιώξει πάντας τους κατοίκους της γης απ' έμπροσθέν σας, και καταστρέψει πάσας τας εικόνας αυτών, και καταστρέψει πάντα τα χυτά είδωλα αυτών, και κατεδαφίσει πάντας τους βωμούς αυτών*".** (Αριθμοί, 33: 52).

Το εδάφιο κατονομάζει μέσα στα είδωλα που έπρεπε να καταστραφούν και τις εικόνες. Μετά από όσα είπαμε ως τώρα, ίσως να σκέφτεστε τα εξής: **"Ναι, όλα αυτά είναι αλήθεια, ωστόσο αποκλείεται να έχουν καμία σχέση με τις λεγόμενες Χριστιανικές εικόνες που έχουμε σήμερα, γιατί σε όλα τα εδάφια που είδαμε κανένα δε λέει καθαρά για ζωγραφισμένες εικόνες ανθρώπων πάνω στους τοίχους, όπως υπάρχουν σήμερα μέσα στις εκκλησίες".** Και όμως! Ο Λόγος του Θεού μας αποκαλύπτει: **"*Προσέθεσεν έτι εις τας εαυτής πορνείας, διότι ως είδεν άνδρας εζωγραφημένους επί του τοίχου, εικόνας Χαλδαίων, οίτινες ήσαν εζωγραφημένοι με μίλτον, περιεζωσμένους ζώνας επί τας οσφύας αυτών, φορούντας τιάρας βεβαμμένας επί τας κεφαλάς αυτών, πάντας έχοντας όψιν αρχόντων, ομοίους με τους Βαβυλωνίους της γης των Χαλδαίων, εν η εγεννήθησαν*".** (Ιεζεκιήλ, 23: 14,15).

Πιστεύω πως αυτά τα λόγια είναι αρκετά καθαρά και πολύ αποκαλυπτικά, ιδιαίτερα η φράση **"προσέθεσεν εις τας εαυτής πορνείας".** Είμαι βέβαιος ότι αυτή η έκφραση είναι γνωστή σε όλους μας, ιδιαίτερα αν θυμόμαστε τη διάλεξη σχετικά με τη **"Βαβυλώνα, την μητέρα των πορνών".**

Εδώ η πορνεία είναι πνευματική, γιατί ο λαός του Θεού δεν παρέμεινε πιστός στην αληθινή προσκύνηση, την **"*εν πνεύματι και αληθεία*"**, αλλά άρχισε να προσκυνεί τις ζωγραφισμένες εικόνες των Χαλδαίων οι οποίοι φορούσαν μάλιστα και βαμμένες τιάρες στο κεφάλι τους. Το θέμα αυτό είναι τόσο σοβαρό στα μάτια του Θεού, που ο καλός Θεός θέσπισε μία από τις Δέκα Εντολές, ειδικά για να μας προφυλάξει από την ειδωλολατρία. Ας μην ξεχνάμε ότι όλοι εμείς οι άνθρωποι οφείλουμε να λατρεύουμε και να προσκυνούμε **μόνον τον αληθινό Θεό**. Έτσι, η δεύτερη εντολή λέει: **"*Μη κάμης εις σεαυτόν είδωλον, μηδέ ομοίωμα τινός, όσα είναι εν τω ουρανώ άνω, ή όσα εν τη γη κάτω, ή όσα εν τοις ύδασιν υπακάτω της γης· μη προσκυνήσης αυτά, μηδέ λατρεύσης αυτά· διότι εγώ Κύριος ο Θεός σου είμαι Θεός ζηλότυπος, ανταποδίδων τας αμαρτίας των πατέρων επί τα τέκνα, έως τρίτης και τετάρτης γενεάς των μισούντων με· και κάμνων έλεος εις χιλιάδας γενεών των αγαπώντων με, και φυλαττόντων τα προστάγματά μου*".** (Έξοδος, 20:4-6).

Πριν λίγο καιρό, σε μια συζήτηση πάνω σε αυτό το θέμα, κάποιος κύριος μου είπε: **"Να, ξέρεις, εγώ δεν προσκυνώ την εικόνα αλλά το ομοίωμα του αγίου".** Γι' αυτό το λόγο, η δεύτερη εντολή αρχίζει με το **"*Μη κάμης εις σεαυτόν είδωλον, μηδέ ομοίωμα τινός*"** και αυτή η εντολή συμπεριλαμβάνει τα πάντα, από τους αγγέλους, τα ουράνια σώματα, μέχρι κάθε δημιούργημα του Θεού που είναι τριγύρω μας. Έτσι, όχι μόνο δεν πρέπει να τα κάνουμε, αλλά δεν πρέπει και να τα λατρεύσουμε. Η Εντολή του Θεού ρητά το απαγορεύει: **"*Μη προσκυνήσης αυτά, μηδέ λατρεύσης αυτά*".**

΄Υστερα από την παρουσίαση όλων αυτών των σπουδαίων Βιβλικών στοιχείων, σχετικά με τα είδωλα και τις εικόνες, αβίαστα γεννάται το ερώτημα: **Πώς, πότε και γιατί εισήχθη η λατρεία των εικόνων μέσα στην εκκλησία;**

Σύμφωνα με την Ιστορία και την Αρχαιολογία, είναι αποδεδειγμένο ότι οι πρώτοι Χριστιανοί δεν είχαν εικόνες. Ωστόσο, μετά το θάνατο των Αποστόλων, καθώς περνούσαν τα χρόνια και άρχιζε η αποστασία από την αλήθεια της Βίβλου, οι υπεύθυνοι της εκκλησίας έκαναν πάρα πολλές αλλαγές, προσθήκες, αφαιρέσεις και συμβιβασμούς.

Αυτό που συνέβη σχετικά με τις εικόνες είναι το εξής: Μετά από το Μέγα Κωνσταντίνο, όταν οι ειδωλολάτρες έρχονταν μέσα στην εκκλησία, ήταν συνηθισμένοι να βλέπουν τα είδωλά τους σε αγάλματα και εικόνες ζωγραφισμένες στους τοίχους. Έτσι, σκέφτηκαν οι **"έξυπνοι"** υπεύθυνοι της αποστασίας: εφόσον δεν μπορούμε να λατρεύσουμε τα αγάλματα και τις εικόνες των διαφόρων εθνών, εμείς θα κάνουμε αγάλματα και εικόνες, αλλά με ανθρώπους του Θεού.

Ακούστε την εξής ιστορική δήλωση: **"Καθώς οι ειδωλολάτρες είχαν συνηθίσει να λατρεύουν τους θεούς τους με τη μορφή εικόνων, οι νέοι προσήλυτοι απαιτούσαν φυσικά εικόνες αγίων, και οι εκκλησίες σύντομα γέμισαν με τέτοιου είδους αντικείμενα. Το ότι οι ειδωλολάτρες τόσο εύκολα εγκατέλειψαν τις θρησκείες τους και ασπάστηκαν το Χριστιανισμό, μπορεί να αποδοθεί μόνο στο γεγονός ότι ο Χριστιανισμός προσαρμόστηκε τόσο τέλεια στις ιδέες τους, έτσι που να κάνει τη διαφορά λίγο μεγαλύτερη από ονομαστική".** (Εγχειρίδιο εκκλησιαστικής Ιστορίας του Albert Henry Hewman, σελ. 314).

Τι δήλωση!!! Μια άλλη ιστορική δήλωση μας αποκαλύπτει τα εξής: **"ΟΙ ΝΕΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΗΤΑΝ, ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΤΟΥΣ, ΟΙ ΠΑΛΑΙΟΙ ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΕΣ... Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΟΥΣ ΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΔΕΝ ΕΞΑΛΕΙΨΕ ΤΟΝ ΠΑΓΑΝΙΣΜΟ. ΑΝΤΙΘΕΤΩΣ, Η ΠΛΗΘΩΡΑ ΤΩΝ ΒΑΠΤΙΣΜΕΝΩΝ ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΩΝ ΣΗΜΑΙΝΕ ΟΤΙ Ο ΠΑΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΙΧΕ ΝΟΘΕΥΣΕΙ ΤΙΣ ΗΘΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΤΗΣ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ".** (Centuries of Christianity: A Concise History p.58). Αυτό πράγματι είναι συνταρακτικό ντοκουμέντο. Αλλά αυτή, δυστυχώς, είναι η πραγματική και πικρή αλήθεια.

Μετά το σχίσμα, η δυτική εκκλησία (Παπισμός) προτίμησε τα αγάλματα και η ανατολική εκκλησία (Ορθοδοξία) προτίμησε τις εικόνες. Από το βιβλίο της Ε΄ Δημοτικού, σας διαβάζω τα εξής: **"Οι πρώτοι Χριστιανοί δεν είχαν** εικόνες**. Οι εικόνες χρησιμοποιήθηκαν αργότερα στη διακόσμηση των ναών. Με τον καιρό, έγιναν οι ίδιες αντικείμενο λατρείας, μαζί με τα λείψανα των αγίων και άλλα χριστιανικά κειμήλια".** (Ρωμαϊκή και Βυζαντινή Ιστορία, σελ. 100, 1979).

Όπως βλέπετε, το σχολικό μας βιβλίο τα λέει πολύ απλά και καθαρά: **"Οι πρώτοι χριστιανοί δεν είχαν εικόνες... με τον καιρό έγιναν οι ίδιες αντικείμενο λατρείας".** Πιστεύω ότι λίγο πολύ όλοι μας γνωρίζουμε για τη μεγάλη διαμάχη μεταξύ των εικονομάχων και εικονολατρών. Οι Βυζαντινοί κυριολεκτικά χωρίστηκαν σε δύο αντιμαχόμενες παρατάξεις, που είχαν τρομερές συγκρούσεις μεταξύ τους και αυτό κράτησε περισσότερο από έναν αιώνα. **Τελικά, θεσπίστηκε η εικονολατρία το 788 μ.Χ.**

Τώρα, ας εξετάσουμε πιο βαθιά την αληθινή λατρεία και προσκύνηση. Ερώτηση: **Μήπως μας διευκρίνισε ο Ιησούς Χριστός ποιον πρέπει να προσκυνούμε και να λατρεύουμε;** Βεβαίως! Ο Ιησούς απαντά: **"*Και λέγει προς αυτόν, Ταύτα πάντα θέλω σοι***

δώσει, εάν πεσών προσκυνήσης με. Τότε ο Ιησούς λέγει προς αυτόν, Ύπαγε, Σατανά· διότι είναι γεγραμμένον, "Κύριον τον Θεόν σου θέλεις προσκυνήσει, και αυτόν μόνον θέλεις λατρεύσει". (Κατά Ματθαίον Ευαγγέλιον, 4: 9,10).

Τι απλή και καθαρή απάντηση!!! "Είναι γεγραμμένον, **"*Κύριον τον Θεόν σου θέλεις προσκυνήσει, και αυτόν μόνον θέλεις λατρεύσει*".** Στην απάντηση του Χριστού ανακαλύπτουμε ότι **ο Εωσφόρος, από τη στιγμή που έγινε Διάβολος και Σατανάς, προσπαθεί να αποσπάσει τη λατρεία και την προσκύνηση από τον Θεό,** γι' αυτό, προσπάθησε να παρακινήσει τον Ιησού Χριστό να τον προσκυνήσει. Αλλά, ο Μεγάλος Διδάσκαλος του έδωσε αυτή τη σταθερή απάντηση: **"*είναι γεγραμμένον*". Πρόκειται για ένα ακόμη εδάφιο που αποδεικνύει ότι ο Χριστός βασιζόταν πάνω στη Γραφή (στην εποχή Του υπήρχε μόνο η Παλαιά Διαθήκη) για τη διδασκαλία Του.**

Ερώτηση: **Ποιος είναι μεγαλύτερος, ο άνθρωπος ή ο άγγελος;**

Η Βίβλος απαντά: **"*Εμαρτύρησε δε τις εν τινί μέρει, λέγων, "Τι είναι ο άνθρωπος, ώστε να ενθυμήσαι αυτόν· ή ο υιός του ανθρώπου, ώστε να επισκέπτησαι αυτόν; έκαμες αυτόν ολίγον τι κατώτερον των αγγέλων· με δόξαν και τιμήν εστεφάνωσας αυτόν, και κατέστησας αυτόν επί τα έργα των χειρών σου*".** (Επιστολή προς Εβραίους, 2: 6,7).

Το εδάφιο καθαρά μας πληροφορεί ότι ο άνθρωπος είναι κατώτερος του αγγέλου, **έτσι δεν είναι;** Λοιπόν, μεγάλη προσοχή στη συνέχεια. Ο Ιωάννης που έγραψε την Αποκάλυψη λέει: **"*Και έπεσον έμπροσθεν των ποδών αυτού, δια να προσκυνήσω αυτόν· και λέγει μοι, Πρόσεχε μη κάμης τούτο· εγώ είμαι σύνδουλός σου και των αδελφών σου οίτινες έχουσι την μαρτυρίαν του Ιησού· τον Θεόν προσκύνησον· διότι η μαρτυρία του Ιησού είναι το πνεύμα της προφητείας*".** (Αποκάλυψις Ιωάννου,19: 10).

Τι σπουδαίο εδάφιο!!! **Τώρα ποιος ήταν αυτός που δε δέχτηκε την προσκύνηση και είπε έντονα στον Ιωάννη, "*πρόσεχε μη κάμης τούτο... τον Θεόν προσκύνησον;*"** Για να λύσουμε την απορία μας, ας διαβάσουμε Αποκάλυψη 22:8,9: **"*Και εγώ ο Ιωάννης είμαι ο ιδών ταύτα και ακούσας· και ότε ήκουσα και είδον, έπεσα να προσκυνήσω έμπροσθεν των ποδών του αγγέλου του δεικνύοντος εις εμέ ταύτα. Και λέγει προς εμέ, Πρόσεχε μη κάμης τούτο· διότι εγώ είμαι σύνδουλός σου, και των αδελφών σου των προφητών, και των φυλαττόντων τους λόγους του βιβλίου τούτου· το Θεόν προσκύνησον*".**

Μάλιστα, αγαπητοί μου φίλοι, ήταν ο άγγελος που παρουσίασε στον Απόστολο Ιωάννη το περιεχόμενο της Αποκάλυψης. Ας πάρουμε, όμως, τα πράγματα με τη σειρά. Ο Ιωάννης είχε εξοριστεί στην Πάτμο, ένα νησί στα Δωδεκάνησα. Εκεί του παρουσιάστηκε ο άγγελος του Κυρίου και του έδειξε την Αποκάλυψη από το κεφάλαιο ένα έως το κεφάλαιο δεκαοκτώ. Όταν ο άγγελος του παρουσίασε τη νίκη των λελυτρωμένων και το γάμο του Αρνίου, τότε από τη μεγάλη του χαρά και ευγνωμοσύνη, ο Ιωάννης έπεσε να προσκυνήσει τον άγγελο. Ο άγγελος, όμως, δε δέχτηκε την προσκύνηση, αλλά του είπε: **"*Πρόσεχε μη κάμης τούτο... τον Θεόν προσκύνησον*".** (Αποκάλυψις Ιωάννου, 19:10).

Μετά, ο άγγελος του παρουσιάζει τα κεφάλαια είκοσι και είκοσι ένα, αλλά στο κεφάλαιο 22:8,9, ο Ιωάννης, για άλλη μια φορά, πάλι από μεγάλη ευγνωμοσύνη, προσπάθησε να προσκυνήσει τον άγγελο. Αλλά, ο άγγελος του Κυρίου <u>και πάλι δε δέχεται την προσκύνηση</u>. Μάλιστα, δεν του είπε απλώς, **"Να, ξέρεις; Θα είναι καλύτερα να μην το κάνεις",** αλλά του τόνισε για δεύτερη φορά: **"*πρόσεχε μη κάμης τούτο... τον Θεόν προσκύνησον*".**

Ο άγιος Χριστόφορος στην εκκλησία της λίνδου στη Ρόδο.

Τώρα σας ρωτώ το εξής: **Εφόσον ο άγγελος του Θεού, που είναι ανώτερος από τον άνθρωπο, δε δέχτηκε την προσκύνηση και τόνισε στον Ιωάννη, αλλά και σε όλους εμάς που διαβάζουμε τις Γραφές, να προσκυνούμε μόνον τον Θεό, τότε με ποιο δικαίωμα εμείς να προσκυνούμε τους ανθρώπους του Θεού, όσο άγιοι και να ήταν;**

Ειλικρινά, δε θα επιθυμούσα σε καμία περίπτωση να σας σκανδαλίσω ή να με παρεξηγήσετε. Με τα παραπάνω λόγια φυσικά **δεν εννοώ να μην εκτιμούμε τους αγίους ανθρώπους του Θεού. Μη γένοιτο**! Αλλά, αυτό που λέω είναι ότι **δεν μπορούμε να προσκυνήσουμε και να λατρεύσουμε κανένα, μα κανέναν άλλον εκτός από τον αληθινό Θεό, τη Θεότητα, δηλαδή ΠΑΤΕΡΑ, ΥΙΟΝ ΚΑΙ ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ.**

Τώρα, ίσως υπάρχει κάποιο πρόσωπο που ακόμη διερωτάται: **"Καλά, ούτε τον Απόστολο Πέτρο δεν μπορούμε να προσκυνήσουμε;"** Ας αφήσουμε τον ίδιο να μας λύσει την απορία: ***"Ως δε εισήλθεν ο Πέτρος, ελθών ο Κορνήλιος εις συνάντησιν αυτού, έπεσεν εις τους πόδας αυτού, και προσεκύνησεν. Αλλ' ο Πέτρος εσήκωσεν αυτόν, λέγων, Σηκώθητι· και εγώ αυτός άνθρωπος είμαι".*** (Πράξεις των Απόστολων, 10:25,26). Πραγματικά, η στάση του Πέτρου δε χωρά καμία αμφιβολία σχετικά με το ότι οι Απόστολοι του Θεού γνώριζαν πολύ καλά ότι η προσκύνηση και η απόδοση λατρείας στο πρόσωπό τους, θα ήταν μια κατάφωρη προσβολή στην αγιότητα του Θεού. Με άλλα λόγια, ο Απόστολος Πέτρος, αν μας έβλεπε σήμερα να προσκυνούμε τους Αγίους θα μας έλεγε: **εμείς οι Χριστιανοί προσκυνούμε μόνο τον αληθινό Θεό, ενώ όλοι οι άγιοι είναι άνθρωποι, όπως και εσείς.**

Ορισμένοι έχουν την τάση να προσκυνούν περισσότερο κάποιον άγιο που ακούγεται ότι δήθεν κάνει θαύματα. Για να καταλάβουμε αν αυτό είναι σωστό ή όχι, ας θυμηθούμε ότι η Βίβλος διδάσκει πως όλοι οι άγιοι του Θεού κοιμούνται και περιμένουν την Ανάσταση στη Δευτέρα Παρουσία του Χριστού. Ο Λόγος του Θεού λέει σχετικά: **"*Μακάριος και άγιος όστις έχει μέρος εις την πρώτην ανάστασιν...*".** (Αποκάλυψις Ιωάννου, 20:6). (Για περισσότερα στοιχεία, βλέπε τεύχος, "Τι συμβαίνει όταν πεθάνει ο άνθρωπος").

Ας επανέλθουμε, όμως, στο θέμα μας και ας προσέξουμε την ακόλουθη περικοπή:

"Εν δε τοις Λύστροις εκάθητο ανήρ τις αδύνατος τους πόδας, χωλός υπάρχων εκ κοιλίας μητρός αυτού, όστις ποτέ δεν είχε περιπατήσει. Ούτος ήκουε τον Παύλον λαλούντα· όστις ατενίσας εις αυτόν, και ιδών ότι έχει πίστιν δια να σωθή, είπε μετά μεγάλης φωνής, Σηκώθητι επί τους πόδας σου ορθός. Και επήδα και περιεπάτει. Οι δε όχλοι ιδόντες τούτο το οποίον έκαμεν ο Παύλος, ύψωσαν την φωνήν αυτών, λέγοντες Λυκαονιστί, Οι θεοί ομοιωθέντες με ανθρώπους κατέβησαν προς ημάς. Και ωνόμαζον τον μεν Βαρνάβαν, Δία· τον δε Παύλον, Ερμήν, επειδή αυτός ήτο ο αρχηγός του λόγου. Και ο ιερεύς του Διός, του όντος έμπροσθεν της πόλεως αυτών, έφερε ταύρους και στέμματα εις τας πύλας μετά του όχλου, και ήθελε να προσφέρη θυσίαν. Ακούσαντες δε οι απόστολοι Βαρνάβας και Παύλος, διέσχισαν τα ιμάτια αυτών, και επήδησαν εις τον μέσον του όχλου, κράζοντες, και λέγοντες, Άνδρες, τι κάμνετε ταύτα; Και ημείς είμεθα άνθρωποι ομοιοπαθείς με σας, κηρύττοντες προς εσάς, να επιστρέψητε από τούτων των ματαίων προς τον θεόν τον ζώντα, όστις έκαμε τον ουρανόν και την γην και την θάλασσαν, και πάντα τα εν αυτοίς· όστις εν ταις παρελθούσαις γενεαίς αφήκε πάντα τα έθνη να περιπατώσιν εν ταις οδοίς αυτών· καίτοι δεν αφήκεν αμαρτύρητον εαυτόν, αγαθοποιών, δίδων εις ημάς ουρανόθεν βροχάς και καιρούς καρποφόρους, γεμίζων τροφής και ευφροσύνης τας καρδίας ημών. Και ταύτα λέγοντες, μόλις εμπόδισαν τους όχλους ώστε να μη προσφέρωσι θυσίαν εις αυτούς". (Πράξεις των Αποστόλων, 14:8-18).

Οι άνθρωποι στα Λύστρα, αμέσως μόλις είδαν το θαύμα, δε δυσκολεύτηκαν ακόμη και να βρουν στους Αποστόλους κατάλληλα ονόματα. **Το Βαρνάβα τον ονόμασαν Δία και τον Παύλο Ερμή**. Και ο ιερέας του Δία, μαζί με τον όχλο, ετοιμάστηκαν να τους προσφέρουν θυσία. **Μόλις άκουσαν τέτοιο πράγμα οι άγιοι άνθρωποι του Θεού, τι έκαναν; "*Ακούσαντες δε οι απόστολοι Βαρνάβας και Παύλος, διέσχισαν τα ιμάτια αυτών, και επήδησαν εις τον μέσον του όχλου, κράζοντες, και λέγοντες, Άνδρες, τι κάμνετε ταύτα; Και ημείς είμεθα άνθρωποι ομοιοπαθείς με σας, κηρύττοντες προς εσάς, να επιστρέψητε από τούτων των ματαίων προς τον θεόν τον ζώντα, όστις έκαμε τον ουρανόν και την γην και την θάλασσαν, και πάντα τα εν αυτοίς".*** (Πράξεις των Αποστόλων, 14: 14-15).

Ο Βαρνάβας και ο Παύλος, όπως και ο Πέτρος στα εδάφια που είδαμε πιο πριν, εμποδίζουν με θάρρος τους όχλους από το να ενεργήσουν βλάσφημα ενώπιον του Θεού: **"Τι πάτε να κάνετε; Εμείς είμαστε "άνθρωποι ομοιοπαθείς"**, δηλαδή όπως και εσείς. **Τελικά τι έκαναν; "*Και ταύτα λέγοντες, μόλις εμπόδισαν τους όχλους ώστε να μη προσφέρωσι θυσίαν εις αυτούς".*** (Πράξεις των Αποστόλων, 14: 18).

Όσο για το ποιοι είναι οι άγιοι και πώς ένας άνθρωπος από αμαρτωλός γίνεται

Η Αληθινή Λατρεία και Προσκύνηση ανήκει μόνο στον Αληθινό Θεό μας, Δημιουργό μας και Σωτήρα μας.

άγιος, ας εξετάσουμε τι διδάσκει η Αγία Γραφή: όταν ο αμαρτωλός μετανοήσει, δεχθεί τον Ιησού Χριστό ως προσωπικό του Σωτήρα και φυλάττει τις Εντολές του Θεού, τότε είναι άγιος. Γι' αυτό, ο Λόγος του Θεού λέει: ***"Αλλά καθώς είναι άγιος εκείνος, όστις σας εκάλεσεν, ούτω και σεις γίνεσθε άγιοι εν πάση διαγωγή· διότι είναι γεγραμμένον, "Άγιοι γίνεσθε, διότι εγώ είμαι άγιος".*** (Επιστολή Α΄ Πέτρου, 1: 15,16).

Όταν ο Απόστολος Παύλος επισκέφτηκε την Αθήνα, πήγε κοντά στην Ακρόπολη και συγκεκριμένα στον Άρειο Πάγο. Εκεί, διευκρίνισε ορισμένα σπουδαία σημεία. Ας τα διαβάσουμε:

"Σταθείς δε ο Παύλος εν μέσω του Αρείου Πάγου, είπεν, Άνδρες Αθηναίοι, κατά πάντα σας βλέπω εις άκρον θεολάτρας. Διότι ενώ διηρχόμην και ανεθεώρουν τα σεβάσματα σας, εύρον και βωμόν, εις τον οποίον είναι επιγεγραμμένον, ΑΓΝΩΣΤΩ

ΘΕΩ. Εκείνον λοιπόν τον οποίον αγνοούντες λατρεύετε, τούτον εγώ κηρύττω προς εσάς. Ο θεός όστις έκαμε τον κόσμον και πάντα τα εν αυτώ, ούτος Κύριος ων του ουρανού και της γης, δεν κατοικεί εν χειροποιήτοις ναοίς, ουδέ λατρεύεται υπό χειρών ανθρώπων, ως έχων χρείαν τινός, επειδή αυτός δίδει εις πάντας ζωήν και πνοήν και τα πάντα. Και έκαμεν εξ ενός αίματος παν έθνος ανθρώπων, δια να κατοικώσιν εφ όλου του προσώπου της γης, και διώρισε τους προδιετεταγμένους καιρούς, και τα οροθέσια της κατοικίας αυτών· δια να ζητώσιν τον Κύριον, ίσως δυνηθώσι να ψηλαφήσωσιν αυτόν και να εύρωσιν· αν και δεν είναι μακράν από ενός εκάστου ημών· διότι εν αυτώ ζώμεν και κινούμεθα και υπάρχομεν· καθώς και τίνες των ποιητών σας είπον, "Διότι και γένος είμεθα τούτου". Γένος λοιπόν όντες του θεού, δεν πρέπει να νομίζωμεν τον θεόν ότι είναι όμοιος με χρυσόν ή άργυρον ή λίθον, κεχαραγμένα δια τέχνης και επινοίας ανθρώπου". (Πράξεις των Αποστόλων, 17:22-29).

Πράγματι, είναι γεγονός ότι υπάρχει κάτι μέσα στον άνθρωπο, που τον ωθεί, τον παρακινεί στο να θέλει να λατρεύει κάποιο θεό. Ακόμη δε και αυτοί που χαρακτηρίζονται ως άθεοι, έχουν κάτι στην ζωή τους που το λατρεύουν σαν θεό τους. Πιστεύω πως είναι γνωστό σε όλους μας ότι οι πρόγονοί μας αρχαίοι Έλληνες ήταν ειδωλολάτρες και λάτρευαν τους δώδεκα θεούς του Ολύμπου και τους ημίθεους. Παρ' όλα αυτά, με όλους αυτούς τους θεούς και τους ημίθεους, **οι πρόγονοί μας δεν ήταν πλήρως ικανοποιημένοι, φαίνεται ότι κάτι τους έλειπε.** Έτσι, αυτό το γεγονός τους οδήγησε να εγείρουν ένα βωμό και να τον αφιερώσουν στον **"ΑΓΝΩΣΤΟ ΘΕΟ".** Όταν ο Απόστολος Παύλος είδε τα αφιερώματά τους, αλλά και την επιγραφή **"στον άγνωστο Θεό"** προσπάθησε να τους διδάξει ότι **"ο Θεός, Αυτός που δημιούργησε τον κόσμο και όλα όσα είναι στον κόσμο και ο Οποίος είναι Κύριος του ουρανού και της γης, δεν κατοικεί σε ναούς κατασκευασμένους από χέρια ανθρώπου"**.

Σε αυτό το σημείο, επιτρέψτε μου να διευκρινίσω τα εξής: Τα διάφορα έθνη εκείνη την εποχή ήταν ειδωλολατρικά, δηλαδή είχαν πολλούς θεούς που τους λάτρευαν και τους προσκυνούσαν ως προστάτες τους. Πιο συγκεκριμένα, **οι πρόγονοί μας είχαν τον Ποσειδώνα ως θεό της θάλασσας, δηλαδή ως προστάτη της θάλασσας**. Ο Άρης ήταν ο θεός του πολέμου, η θεά Δήμητρα ήταν για τα δέντρα και τα φυτά πάνω στη γη, γι' αυτό και τα προϊόντα τους τα λέμε δημητριακά.

Τώρα, ίσως κάποιος μου πει: **"Καλά, αυτό γινόταν τότε αλλά τι σχέση έχει αυτό με μας σήμερα και ιδιαίτερα με το θέμα μας;"** Από τη συνέχεια της διάλεξής μας, θα διαπιστώσετε ότι έχει μεγάλη σχέση. Βλέπετε, καθώς προχωρούσε η αποστασία, από την αγνή και απλή διδασκαλία της Βίβλου οι πατέρες και οι ιερείς της εκκλησίας, προκειμένου να κάνουν τους ειδωλολάτρες προσήλυτους στο Χριστιανισμό, σκέφτηκαν ως εξής: εφόσον δεν μπορούσαν ρητά να τους απαγορεύσουν να προσκυνούν και να λατρεύουν τους διάφορους θεούς τους ως προστάτες, θα τους βρουν κάτι άλλο, που να έχει Χριστιανικό επίχρισμα.

Όταν οι πρόγονοί μας ταξίδευαν μέσα στη θάλασσα, αν γινόταν φουρτούνα, επικαλούνταν τον προστάτη της θάλασσας Ποσειδώνα. Αλλά, αφού έγιναν Χριστιανοί, δεν έπρεπε πλέον να επικαλούνται τον Ποσειδώνα. Ωστόσο, δε θα έμεναν παραπονεμένοι! Έτσι, ακόμη και σήμερα, όταν κάποιος θαλασσινός βρίσκεται σε κίνδυνο, δε φωνάζει, **"Ποσειδώνα, βοήθα με", αλλά τι φωνάζει;** Συγχαρητήρια, το βρήκατε! Φωνάζει, **"Άγιε Νικόλα, βοήθα με".** Δηλαδή, ένα όνομα αλλάξαμε και έχουμε την απαίτηση ο θεός να

είναι ικανοποιημένος. Μου θυμίζει την παροιμία που λέμε εμείς οι Έλληνες: **δεν είναι Γιάννης, είναι Γιαννάκης!**

Αγαπητοί μου φίλοι, αυτή η πρακτική έχει δυστυχώς απλώσει τα δίχτυα της και έχει νοθεύσει την αγνή Βιβλική διδασκαλία. Έτσι, σήμερα υπάρχουν Άγιοι που λατρεύονται από τους πιστούς για το καθετί. Για παράδειγμα, **σήμερα προστάτης του πολεμικού μας στρατού δεν είναι ο Άρης και η Αθηνά**, αλλά αρκετοί Άγιοι, όπως η Αγία Βαρβάρα που είναι προστάτιδα στο βαρύ πυροβολικό κ.λ.π. Επίσης, ίσως να έχετε ακούσει για την Παναγιά την Καβουριανή στη Λέρο, για την Παναγιά τη Φιδούσα και τόσα άλλα ονόματα που αποδίδονται στη μητέρα του Χριστού. Θέλω για μια ακόμη φορά να ζητήσω την κατανόηση και την καλή σας διάθεση. Αυτά δεν τα λέω για να κατακρίνω κανένα. **Μη γένοιτο**! Απλώς τονίζω την πραγματικότητα σύμφωνα με τη διδασκαλία της Βίβλου και σύμφωνα με την Ιστορία.

Σε αυτό το σημείο, θα ήθελα με μεγάλη προσοχή να δούμε

το Σύμβολο της Πίστεως:

1. Πιστεύω εις ένα Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα, ποιητήν ουρανού και γης, ορατών τε πάντων και αοράτων.
2. Και εις ένα Κύριον Ιησούν Χριστόν, τον Υιόν του Θεού τον μονογενή, τον εκ τού Πατρός γεννηθέντα, προ πάντων των αιώνων.
3. Φως εκ φωτός, Θεόν αληθινόν, εκ Θεού αληθινού, γεννηθέντα, ου ποιηθέντα, ομοούσιον τω Πατρί, δι' ου τα πάντα εγένετο.
4. Τον δι' ημάς τους ανθρώπους και δια την ημετέραν σωτηρίαν κατελθόντα εκ των ουρανών, και σαρκωθέντα εκ Πνεύματος Αγίου και Μαρίας της Παρθένου, και ενανθρωπίσαντα.
5. Σταυρωθέντα τε υπέρ ημών επί Ποντίου Πιλάτου και παθόντα και ταφέντα.
6. Και αναστάντα την Τρίτη ημέρα κατά τας Γραφάς. Και ανελθόντα εις τους ουρανούς, και καθεζόμενον εκ δεξιών του Πατρός.
7. Και πάλιν ερχόμενον μετά δόξης κρίναι ζώντας και νεκρούς· ου της βασιλείας ουκ έσται τέλος.
8. Και εις το Πνεύμα το Άγιον, το Κύριον, το ζωοποιόν, το εκ του Πατρός εκπορευόμενον, το συν Πατρί και Υιώ συμπροσκυνούμενον και συνδοξαζόμενον, το λαλήσαν δια των προφητών.
9. Εις μίαν, αγίαν, καθολικήν και αποστολικήν Εκκλησίαν.
10. Ομολογώ εν βάπτισμα εις άφεσιν αμαρτιών.
11. Προσδοκώ ανάστασιν νεκρών.
12. Και ζωήν του μέλλοντος αιώνος. Αμήν.

Κυρίες και κύριοι και αγαπητοί μου φίλοι, πιστεύω ακράδαντα και προφανώς θα συμφωνείτε και εσείς μαζί μου ότι το Σύμβολο της Πίστεώς μας είναι ένα πραγματικό αριστούργημα, γιατί μέσα σε **175** λέξεις συνοψίζεται και περιγράφεται το πιστεύω κάθε πραγματικού χριστιανού. **Μακάρι κάθε χριστιανός να πίστευε το πιστεύω και να φύλαττε το πιστεύω.**

Είναι πολύ σημαντικό και αξιοσημείωτο ότι το Πιστεύω **επικεντρώνεται στο θέμα της αληθινής λατρείας και προσκύνησης. Γι' αυτο, αναφέρεται στον Πατέρα, στον Υιό και στο Άγιο Πνεύμα.** Δηλαδή, **η αληθινή λατρεία και η προσκύνησή μας ανήκει μόνο στη ΘΕΟΤΗΤΑ Ή ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ, ΠΑΤΕΡΑ, ΥΙΟ ΚΑΙ ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ.**

Αυτή η ανάμιξη του Χριστιανισμού με την ηλιολατρεία είναι πολύ φανερή σήμερα στον Καθεδρικό ναό του Αγίου Πέτρου στη Ρώμη. Το μεγαλύτερο κεντρικό σημείο μέσα σε ολόκληρη την εκκλησία είναι ο γίγαντας χρυσός ήλιος πάνω από το ψηλό θυσιαστήριο. Επίσης στον εξωτερικό πυργίσκο (κορυφή) του τρούλου ο χρυσός ήλιος στεφανώνει τον καθεδρικό ναό.
Το ίδιο άγαλμα του Αγίου Πέτρου που ασπάζεται από χιλιάδες κάθε χρόνο ήταν αρχικά το άγαλμα του Δία (το όνομα για το Θεό ήλιο) του οποίου το πόδι ασπάζονταν και στην προχριστιανική εποχή. Αυτό το άγαλμα έχει τώρα αναπλασθεί.

Μπορείτε να διαβάσετε ολόκληρη την Αγία Γραφή, όσες φορές θέλετε, αλλά αποκλείεται να βρείτε, έστω και ένα ελάχιστο στοιχείο, που να αναφέρει ότι οι άνθρωποι του Θεού ζητούσαν βοήθεια από άλλους άγιους ανθρώπους του Θεού, που είχαν πεθάνει, ή τους προσκύνησαν ή τους είχαν σε εικόνες ή έκαναν έστω και ένα μικρό θαύμα μετά το θάνατό τους, αφού τους το ζήτησαν. Αυτό αποκλείεται!

Πάντως, αν νομίζετε ότι είμαι υπερβολικός, σας παροτρύνω να μελετήσετε, όσα χρόνια θέλετε, και μόλις βρείτε το ελάχιστο δείγμα, που ακυρώνει όσα σας έχω πει στο θέμα αυτό, να μου το δείξετε αμέσως. Προσωπικά, μετά από σαράντα και πλέον χρόνια έρευνας και μελέτης του Λόγου του Θεού, δε βρήκα το παραμικρό. Ούτε μια απλή αναφορά. Γιατί; Η απάντηση είναι πολύ σημαντική: Όλοι οι άνθρωποι του Θεού, πατριάρχες, προφήτες, ιερείς, βασιλείς και ο απλός λαός, όλοι τους **ΠΑΝΤΟΤΕ ΖΗΤΟΥΣΑΝ ΒΟΗΘΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΙΩΝΙΟ ΖΩΝΤΑΝΟ ΘΕΟ. Ποτέ, μα ποτέ δε ζήτησαν βοήθεια από άγιους ανθρώπους του Θεού που είχαν πεθάνει.**

Ενώ παρευρισκόμουν στο ναό του Αγίου Πέτρου στη Ρώμη, είδα πάρα πολούς προσκυνητές να φυλούν την άκρη του ποδιού του αγάλματος δήθεν του αγίου Πέτρου.

Επίσης, είναι πολύ ενδιαφέρον να παρακολουθήσει κανείς το εξής: στην περίοδο των **1600 χρόνων που η Βίβλος γράφτηκε**, όλοι οι άγιοι άνθρωποι του Θεού που έζησαν και πέθαναν και μερικοί αναφέρονται ονομαστικά, δε βρίσκουμε στις δύσκολες ώρες τους να προσευχήθηκαν ή να επικαλέστηκαν τη βοήθεια ή την προστασία του Νώε, του Αβραάμ, του Ιακώβ, του Μωϋσή, του Δαβίδ, του Δανιήλ ή κανενός άλλου άγιου ανθρώπου του Θεού. Όσο και να προσπαθήσουμε, δεν μπορούμε να αλλάξουμε την αλήθεια ότι κάθε πιστός άνθρωπος του Θεού στην Αγία Γραφή απευθυνόταν με προσευχή μόνο στον Θεό και λάτρευε μόνο Εκείνον.

Σύμφωνα με την αγνή, απλή και καθαρή διδασκαλία του Λόγου του Θεού **ΥΠΑΡΧΕΙ ΜΟΝΟΝ ΕΝΑΣ ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ ΜΑΣ ΣΕ ΚΑΘΕΤΙ, ΜΟΝΟΝ ΕΝΑΣ ΣΩΤΗΡΑΣ, ΜΟΝΟΝ ΕΝΑΣ ΒΟΗΘΟΣ, ΜΟΝΟΝ ΕΝΑΣ ΜΕΣΙΤΗΣ.** Η Βίβλος διευκρινίζει: ***"Ας είναι γνωστόν εις πάντας υμάς και εις πάντα τον λαόν του Ισραήλ, ότι δια του ονόματος του Ιησού Χριστού του Ναζωραίου, τον οποίον σεις εσταυρώσατε, τον οποίον ο Θεός ανέστησεν εκ νεκρών, δια τούτου παρίσταται ούτος ενώπιον υμών υγιής. Ούτος είναι ο λίθος ο εξουθενηθείς υφ' υμών των οικοδομούντων, όστις έγεινε κεφαλή γωνίας. Και δεν υπάρχει δι' ουδενός άλλου η σωτηρία· διότι ούτε όνομα άλλο είναι υπό τον ουρανόν δεδομένον μεταξύ των ανθρώπων, δια του οποίου πρέπει να σωθώμεν".*** (Πράξεις των Αποστόλων, 4: 10-12).

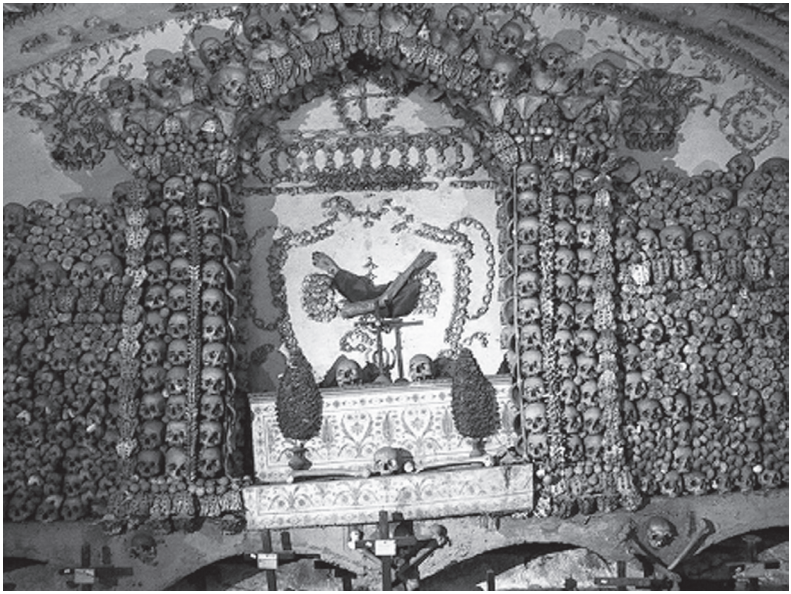

Η εκκλησία των Καπουτσίν.
Εδώ γίνεται η προσκύνηση των λειψάνων.

Τα εδάφια αυτά είναι τόσο καθαρά που δε χρειάζονται σχόλια. **"Ένας και μόνον ένας μπορεί να μας προσφέρει Σωτηρία και προστασία, ο Υπέροχος Ιησούς Χριστός".**

Όταν οι άνθρωποι, όποιοι κι αν είναι, μας λένε να πειθαρχούμε σε αυτούς και να κάνουμε πράγματα, τα οποία δεν είναι σύμφωνα με το Λόγο του Θεού, αλλά σύμφωνα με την παράδοση, **τότε τι πρέπει εμείς να πούμε;** Την απάντηση μας τη δίνει ο Απόστολος Πέτρος: ***"Αποκριθείς δε ο Πέτρος και οι απόστολοι είπον, Πρέπει να πειθαρχώμεν εις τον θεόν μάλλον παρά εις τους ανθρώπους".*** (Πράξεις των Αποστόλων, 5:29). Η απάντηση του Πέτρου τότε πρέπει να είναι και δική μας σήμερα: **πρέπει πάντοτε να πειθαρχούμε στον αθάνατο Θεό και όχι στους θνητούς ανθρώπους.**

Αυτή η ανάμιξη του Χριστιανισμού με την ηλιολατρία είναι πολύ φανερή σήμερα στον Καθεδρικό ναό του Αγίου Πέτρου στη Ρώμη. Το μεγαλύτερο κεντρικό σημείο μέσα σε ολόκληρη την εκκλησία είναι ο γιγάντιος χρυσός ήλιος πάνω από το ψηλό θυσιαστήριο. Επίσης, στον εξωτερικό πυργίσκο (κορυφή) του τρούλου ο χρυσός ήλιος στεφανώνει τον καθεδρικό ναό. Το ίδιο το άγαλμα του Αγίου Πέτρου, που προσκυνάται από χιλιάδες σχεδόν κάθε μέρα, ήταν αρχικά το άγαλμα του Δία (το όνομα για το θεό ήλιο), του οποίου το πόδι το προσκυνούσαν και στην προχριστιανική εποχή. Αυτό το άγαλμα έχει τώρα αναπλασθεί.

Τελικά, ας δούμε πώς ο μεγάλος μας Διδάσκαλος αναλύει την αληθινή λατρεία και προσκύνηση: ***"Οι πατέρες ημών εις τούτο το όρος προσεκύνησαν· και σεις λέγετε ότι εν τοις Ιεροσολύμοις είναι ο τόπος, όπου πρέπει να προσκυνώμεν. Λέγει προς αυτήν ο Ιησούς, Γύναι, πίστευσόν μοι, ότι έρχεται ώρα, ότε ούτε εις το όρος τούτο, ούτε εις τα Ιεροσόλυμα θέλετε προσκυνήσει τον Πατέρα. Σείς προσκυνείτε εκείνο το οποίον δεν εξεύρετε· ημείς προσκυνούμεν εκείνο το οποίον εξεύρομεν· διότι η σωτηρία είναι εκ των Ιουδαίων. Πλην έρχεται ώρα, και ήδη είναι, ότε οι αληθινοί προσκυνηταί θέλουσι προσκυνήσει τον Πατέρα εν πνεύματι και αληθεία· διότι ο Πατήρ τοιούτοις ζητεί τους προσκυνούντας αυτόν. Ο Θεός είναι πνεύμα· και οι προσκυνούντες αυτόν, εν πνεύματι και αληθεία πρέπει να προσκυνώσι. Λέγει προς αυτόν η γυνή, Εξεύρω ότι έρχεται ο Μεσσίας, ο λεγόμενος Χριστός· όταν έλθη εκείνος, θέλει αναγγείλει εις ημάς πάντα. Λέγει προς αυτήν ο Ιησούς, Εγώ είμαι, ο λαλών σοι".*** (Κατά Ιωάννην Ευαγγέλιον, 4: 20-26).

Όπως βλέπετε, εδώ ο Ιησούς είχε μπροστά του μια γυναίκα με ένα μεγάλο πρόβλημα. **Ποιο ήταν το πρόβλημά της; Τι ζητούσε να λύσει;** Αυτή η γυναίκα ήθελε να λύσει το πρόβλημα της αληθινής λατρείας και προσκύνησης. **Τώρα, γιατί αυτή η γυναίκα να κάνει μια τόσο σοβαρή ερώτηση στον Ιησού; Τι είχε συμβεί προηγουμένως; Ποια ήταν αυτή η γυναίκα;** Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή.

Ήταν η Σαμαρείτισσα που συνάντησε τον Ιησού στο πηγάδι του Ιακώβ και ο Ιησούς της ζήτησε λίγο νερό για να πιει: ***"Δος μοι να πίω".*** Μόλις άκουσε αυτά τα λόγια, η Σαμαρείτισσα τα έχασε, και του λέει: ***"Πώς συ, Ιουδαίος ων, ζητείς να πίης παρ' εμού ήτις είμαι γυνή Σαμαρείτις; Διότι δεν συγκοινωνούσιν οι Ιουδαίοι με τους Σαμαρείτας".*** (Κατά Ιωάννην Ευαγγέλιον, 4:9). Τότε, ο Ιησούς της λέει τρυφερά και με φωνή γεμάτη έλεος και χάρη στο εδάφιο δέκα: ***"Εάν ήξευρες την δωρεάν του Θεού, και τις είναι ο λέγων σοι, Δος μοι να πίω, συ ήθελες ζητήσει παρ αυτού, και ήθελε σοι δώσει ύδωρ ζων".*** Η γυναίκα τα έχασε τόσο πολύ, που αμέσως του είπε στα εδάφια έντεκα και δώδεκα: ***"Κύριε, ούτε άντλημα έχεις, και το φρέαρ είναι βαθύ· πόθεν λοιπόν έχεις***

το ύδωρ το ζών; Μήπως συ είσαι μεγαλύτερος του πατρός ημών Ιακώβ, όστις έδωκεν εις ημάς το φρέαρ, και αυτός έπιεν εξ αυτού, και οι υιοί αυτού, και τα θρέμματα αυτού;"

Και ο Ιησούς εξηγεί: **"*Πας όστις πίνει εκ του ύδατος τούτου, θέλει διψήσει πάλιν· όστις όμως πίη εκ του ύδατος το οποίον εγώ θέλω δώσει εις αυτόν, δεν θέλει διψήσει εις τον αιώνα· αλλά το ύδωρ το οποίον θέλω δώσει εις αυτόν, θέλει γείνει εν αυτώ πηγή ύδατος αναβλύζοντος εις ζωήν αιώνιον*":** εδάφια 13,14. Μετά απ' αυτά τα θαυμάσια λόγια, η Σαμαρείτισσα άρχισε να καταλαβαίνει κάπως περισσότερο για την αιώνια ζωή και λέει στον Ιησού: ***"Κύριε, δος μοι τούτο το ύδωρ, δια να μη διψώ, μηδέ να έρχωμαι εδώ να αντλώ"*:** εδάφιο 15. Αλλά ο Ιησούς απαντά στα εδάφια 16-18: ***"Υπαγε, κάλεσον τον άνδρα σου και ελθέ εδώ. Απεκρίθη η γυνή και είπε, Δεν έχω άνδρα. Λέγει προς αυτήν ο Ιησούς, καλώς είπας, ότι δεν έχω άνδρα· διότι πέντε άνδρας έλαβες, και εκείνος τον οποίον έχεις τώρα, δεν είναι ανήρ σου· τούτο αληθές είπας".*** Ύστερα από όσα της είπε, η Σαμαρείτισσα σιγουρεύτηκε ότι ο Ιησούς ήταν πράγματι προφήτης του Θεού. Έτσι, αποφάσισε να Του αποκαλύψει το μεγάλο της πρόβλημα. Για να δούμε, **ποιο ήταν αυτό το πρόβλημα; "*Οι πατέρες ημών εις τούτο το όρος προσεκύνησαν· και σείς λέγετε ότι εν τοις Ιεροσολύμοις είναι ο τόπος, όπου πρέπει να προσκυνώμεν*":** εδάφιο 20.

Από τον προβληματισμό της καταλαβαίνουμε ότι τότε υπήρχαν δύο διαφορετικές θρησκείες, εκκλησίες αν θέλετε. Ας μην ξεχνάμε ότι ο λαός Ισραήλ ήταν η εκκλησία στην έρημο. Η μία πλευρά, οι πατέρες της εκκλησίας των Σαμαρειτών, έλεγαν ότι, αν θέλεις να προσκυνήσεις, πρέπει εξάπαντος να πας στον άγιο τόπο, πάνω στο όρος

Ο Μεσσίας αποκαλύπτει στην κατάπληκτη Σαμαρείτισσα
την Αληθινή Λατρεία και Προσκύνηση.

Γαριζείν. Η άλλη πλευρά, οι πατέρες της εκκλησίας των Ιουδαίων, έλεγαν ότι στην Ιερουσαλήμ πρέπει να γίνεται η λατρεία και η προσκύνηση, γιατί εκεί υπήρχε ο ναός. Αυτό πιστεύουν ακόμη και σήμερα οι Σαμαρείτες και οι Ιουδαίοι.

Ο Ιησούς, όμως, με έναν απλό και αριστουργηματικό τρόπο απαντά ως εξής στο πρόβλημα της Σαμαρείτισσας: **"*Γύναι, πίστευσόν μοι, ότι έρχεται ώρα, ότε ούτε εις το όρος τούτο, ούτε εις τα Ιεροσόλυμα θέλετε προσκυνήσει τον Πατέρα. Σείς προσκυνείτε εκείνο το οποίον δεν εξεύρετε· ημείς προσκυνούμεν εκείνο το οποίον εξεύρομεν· διότι η σωτηρία είναι εκ των Ιουδαίων. Πλην έρχεται ώρα, και ήδη είναι, ότε οι αληθινοί προσκυνηταί θέλουσι προσκυνήσει τον Πατέρα εν πνεύματι και αληθεία· διότι ο Πατήρ τοιούτους ζητεί τους προσκυνούντας αυτόν. Ο Θεός είναι πνεύμα· και οι προσκυνούντες αυτόν, εν πνεύματι και αληθεία πρέπει να προσκυνώσι*"**:** Εδάφια 21-24.

Μάλιστα, αγαπητοί μου φίλοι, ο Μεγάλος Διδάσκαλος δίδαξε με απόλυτη σαφήνεια ποια είναι η αληθινή λατρεία και προσκύνηση. Για τον Ιησού δεν υπάρχει κάποια συγκεκριμένη άγια τοποθεσία πάνω στη γη για προσκύνηση, γιατί ο Θεός είναι πνεύμα και οι αληθινοί προσκυνητές θα ξεχωρίζουν, γιατί θα προσκυνούν τον Θεό εν πνεύματι και αληθεία.

Γι' αυτό, όταν προσευχόμαστε πρέπει να κλείνουμε τα μάτια μας και να συγκεντρωνόμαστε σε αυτά που λέμε στον αόρατο Θεό, και όχι να προσευχόμαστε με ανοικτά τα μάτια στους ορατούς θεούς που έφτιαξαν τα δάχτυλα κάποιου ζωγράφου ή τεχνίτη.

Θα ήθελα να διευκρινίσω ότι, σύμφωνα με τη διδασκαλία του Λόγου του Θεού, ειδωλολατρία δεν είναι μόνο όταν κάποιος προσκυνεί αγάλματα και εικόνες αγίων, αλλά ακόμη και όταν οι άνθρωποι με τα δάχτυλά τους κάνουν άγαλμα ή ζωγραφιά που αναπαριστά το ομοίωμα δήθεν του Θεού Πατέρα. Λέω δήθεν, γιατί κανένας θνητός άνθρωπος δεν είδε τον Θεό και έζησε. Το ίδιο ισχύει και για τον Ιησού Χριστό ή και το Άγιο Πνεύμα, γιατί η Βίβλος λέει: **"*μη κάμης ομοίωμα τινός…*"**

Τελικά, η Σαμαρείτισσα είπε στον Ιησού: **"*Εξεύρω ότι έρχεται ο Μεσσίας, ο λεγόμενος Χριστός· όταν έλθη εκείνος, θέλει αναγγείλει εις ημάς πάντα*"**: Εδάφιο 25. Και ο Σωτήρας μας Χριστός της επιβεβαιώνει: **"*Εγώ είμαι, ο λαλών σοι*"**: Εδάφιο 26.

Αυτή η διδασκαλία που μελετήσαμε **δεν είναι δική μου ή κάποιου έξυπνου θνητού ανθρώπου.** Όχι, χίλιες φορές όχι!!! **Είναι η διδασκαλία του Μεσσία μας, του Χριστού μας και υπέροχου Λυτρωτή μας.**

Ναι, ο Ιησούς, ο Δημιουργός, έγινε ο Σωτήρας μας, ο αντικαταστάτης μας πάνω στο σταυρό, που πλήρωσε το τίμημα, για να μας ανοίξει το δρόμο της σωτηρίας. Ας είναι η προσευχή μας η αγάπη και η λατρεία μας ν' ανήκουν πάντοτε στον Θεό και μόνο σε Αυτόν, γιατί μόνο Αυτός μας έδειξε το δρόμο στην αληθινή λατρεία. **Μακάρι όλοι μας, από τώρα και στο εξής, πάντοτε να προσκυνούμε και να λατρεύουμε μόνο τον καλό Θεό εν πνεύματι και αληθεία. "*Κύριον τον Θεόν σου θέλεις προσκυνήσει, και αυτόν μόνον θέλεις λατρεύσει*".** (Κατά Ματθαίον Ευαγγέλιον, 4:10).

* * * * * * *

Η επόμενη διάλεξη θα έχει θέμα:
"ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ".